

La XCN i EdC compareixen al Parlament per exigir al govern la destinació de la totalitat del Fons de Patrimoni Natural als objectius previstos a la llei de conservació, gestió i millora del patrimoni natural i la biodiversitat

- **La situació de pèrdua de biodiversitat a Catalunya és molt greu, i són necessàries actuacions urgents per revertir-ho.**
- **Una part del Fons de Patrimoni Natural es desvia a finançar polítiques diferents a les de conservació, enlloc de destinar-se a accions i inversions clares i directes de millora de la biodiversitat, fet que incompleix la legislació.**

El passat 16 de novembre de 2022, Cristina Sànchez, presidenta de la Xarxa per a la Conservació de la Natura, i Joan Vázquez, president de la federació d'Ecologistes de Catalunya, van comparèixer al Parlament de Catalunya per exigir al govern una millor gestió i transparència del Fons de Patrimoni Natural.

Tal i com ja vam reclamar el passat desembre de 2021, en un [manifest conjunt](#) entre La Xarxa per a la Conservació de la Natura, Conservació.cat, Ecologistes de Catalunya i la Societat Catalana d'Educació Ambiental, seguim **exigint al Govern de la Generalitat de Catalunya** que, en compliment de la Llei de l'Agència de la Natura i la Llei Catalana de Canvi Climàtic, **destini la totalitat del Fons de Patrimoni Natural (FPN)** als objectius previstos a la llei: **"impulsar actuacions relacionades amb la conservació, gestió, millora i valorització del patrimoni natural i la biodiversitat"**.

L'emergència per frenar la degradació del patrimoni natural i la pèrdua creixent de la biodiversitat al territori català és cada vegada més urgent. En els darrers 20 anys s'ha constatat, segons l'Informe de l'Estat de la Natura 2020, una pèrdua d'entre el 10 i el 50% de les poblacions d'espècies autòctones a Catalunya. Alhora, el càlcul del Living Planet Index (LPI) per a Catalunya evidencia una greu tendència regressiva del patrimoni natural i de pèrdua de biodiversitat, alertant que el **75% de la fauna i flora** d'interès comunitari de Catalunya segons la Directiva Hàbitats, **estan en risc**.

Catalunya porta més de **12 anys de retard** en l'[aprovació del Catàleg de Fauna Amenaçada](#), aprovat el passat 20 de setembre, essent **la darrera comunitat autònoma en tenir el seu propi catàleg de fauna**. Està a la cua a Espanya també en Plans de Recuperació i Conservació de les espècies amenaçades. De les 384 espècies que recull el Catàleg només 6 tenen aprovats els seus plans de recuperació, en els anys 1994 i 2002, que representa el 1,56%.

Aquesta situació precària de la nostra biodiversitat posa **en risc la provisió de les funcions dels ecosistemes** i dels seus serveis bàsics com: pol·linització, fixació de carboni, esmorteïment d'inundacions, purificació de l'aire i de l'aigua, incendis forestals, i en definitiva la nostra pròpia salut i supervivència.

Analitzant les partides a que s'ha destinat el Fons de Patrimoni Natural constatem que **una part d'aquest fons es desvia a finançar polítiques diferents a les de conservació** i a despeses de funcionament ordinari d'organismes existents de la Generalitat de Catalunya, que ja disposaven de pressupost abans de la creació del fons, enlloc de destinar-se a accions i inversions clares i directes de millora de la biodiversitat, fet que **incompleix clarament la legislació** i els objectius marcats. Malgrat les inversions siguin totalment lícites, no ho és que es financin amb el Fons de Patrimoni Natural.

El 2021 havia de marcar un punt d'inflexió en la conservació de la biodiversitat, amb el Fons de Patrimoni Natural que multiplicaria per 10 el pressupost del 2016. Aquest fons, que es dota amb el 50% dels ingressos obtinguts de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica, ha representat una dotació al pressupost de la Generalitat de Catalunya per el 2022 de 80 milions d'euros.

Les **entitats del tercer sector ambiental vam creure-hi**, sobretot en el pes que tindria aquest fons per promoure un salt qualitatiu en les polítiques de conservació i impulsar una veritable transformació ecològica i social. A les portes del canvi d'any i després d'analitzar amb detall les partides destinades aquest 2022, ens preocupa profundament que el govern estigui renunciant al mandat legal d'utilitzar els recursos del nou impost de CO2 per impulsar polítiques de conservació de la biodiversitat sòlides i ambicioses.

Del total de partides destinades el 2022, **preocupa enormement una partida de 14,7 milions d'euros gestionada des de la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi** a actuacions i inversions per prevenció d'incendis forestals que escapen a accions de conservació i en alguns casos són estrictament de protecció urbanística (franges perimetrals de protecció, accions de protecció d'urbanitzacions, etc.). Destacar en aquest sentit que, d'acord amb l'Informe de l'Estat de la Natura 2020 i altres documents de referència en l'àmbit científic, els incendis no són, en absolut, la principal amenaça per a la biodiversitat. Contràriament, no hi ha **cap partida destinada a la preservació dels boscos més madurs, que són els que acullen les espècies forestals més amenaçades**, i per tant, a la construcció de la necessària xarxa catalana de boscos gestionats a dinàmica natural, que és un mandat normatiu i estratègic a nivell català (Llei Catalana del Canvi Climàtic, l'Estratègia Catalana de Biodiversitat, la Llei de l'Agència de la Natura, etc.) així com europeu (Estratègia EU sobre Biodiversitat i Nova Estratègia Forestal EU).

Per tot això, un any més tard de l'assignació d'aquest Fons en els Pressupostos 2022 seguim considerant que amb l'ús del Fons de Patrimoni Natural previst en els Pressupostos 2022, **s'incompleix la llei 7/2020**, de 2 de juliol, de l'Agència de la Natura i **els objectius marcats per la llei 16/2017**, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, tot compromentent les polítiques de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat

presentes i futures. I exigim que així es tingui en consideració a l'assignació per els pressupostos 2023.

Finalment, durant la compareixença també es va demanar al Parlament pel proper 2023:

1. L'aprovació dels estatuts de l'Agència Catalana de la Natura i la constitució de la seva comissió amb representació suficient de les organitzacions de defensa de la natura.
2. L'aprovació final de la Llei de Patrimoni Natural i Biodiversitat, necessària per realitzar les polítiques de conservació efectives en sintonia a les normatives europees atenent que la Llei Catalana actual d'Espais naturals data del 1988.
3. **La creació d'una comissió de seguiment de les intervencions del Fons de Patrimoni Natural.**
4. Establir **accions de transparència i accessibilitat a la informació sobre tots els projectes desenvolupats amb el fons**, tal i com està establert amb el Fons Climàtic. I un **rendiment de comptes per part del Parlament**, informant i fiscalitzant el procés de gestió d'aquest fons.
5. La **realització de 40 plans de conservació d'espècies en perill d'extinció** atenent el retard en la seva realització obligada des del desembre de 2010, i precarietat d'aquestes espècies agreujat encara mes en els últims 10 anys.
6. La compra de 1.350 ha de superfície de terres necessàries per a la conservació de les espècies estèpiques en major risc d'extinció i amenaçades d'extingir-se recollides en l'ACORD GOV/66/2018, de 24 de juliol, com a acció prioritària, així com, en els propers anys, totes les adquisicions necessàries per a preservar la nostra biodiversitat.
7. **Destinar el FPN a la posada en marxa immediata de la xarxa catalana de boscos gestionats a dinàmica natural** i adoptar mesures per a determinar els boscos que s'han de considerar singulars, madurs i destinats a evolució natural, d'acord amb el mandat de la llei de l'Agència, que s'havia de complir abans del juliol de 2022.
8. **Les actuacions que estan duent a terme les entitats ambientals**, que custodien ja més de 40.000 hectàrees de finques d'alt valor ecològic arreu de Catalunya, **són fonamentals** per a la conservació i millora del patrimoni natural i la biodiversitat, si bé considerem que **el finançament provinent del FPN destinat a recolzar-ne el seu funcionament no fa justícia a la seva important tasca** des d'una vocació sense afany de lucre i en benefici de la natura, els actors del territori, i la societat.

Imatges adjuntes a la Nota de Premsa:

Imatge 1. Compareixença de la XCN i EdC davant la Comissió d'Acció Climàtica del Parlament de Catalunya. Autoria: XCN.

Imatge 2. Detall de la compareixença de la Cristina Sánchez, presidenta de la XCN, davant la Comissió d'Acció Climàtica del Parlament de Catalunya. Autoria: XCN.

Vídeo de la compareixença.

Les imatges i els vídeos es poden descarregar amb [aquest enllaç](#).

Més informació i contacte:

Xarxa per a la Conservació de la Natura - Cristina Sánchez – csanchez@seo.org – 628 11 76 91

Ecologistes de Catalunya - Joan Vázquez – 610 72 24 61